BESCHIKKING VAN DE PRESIDENT
VAN DE DERDE KAMER VAN HET HOF
VAN 3 JULI 1984 [1]

# H. de Compte
# tegen Europees Parlement

Zaak 141/84 R


Samenvatting

*Kort geding — Opschorting van tenuitvoerlegging — Voorwaarden voor toekenning (EEG-Verdrag, artikel 185; Reglement voor de procesvoering, artikel 83, paragraaf 2)*

De maatregelen, waaronder de opschorting van de tenuitvoerlegging, die krachtens artikel 83, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering kunnen worden bevolen, kunnen door de rechter in kort geding worden toegestaan, indien wordt aangetoond dat toekenning ervan rechtens en feitelijk voorshands gerechtvaardigd is; indien zij dringend geboden zijn in die zin dat zij, om ernstige en onherstelbare schade te voorkomen, moeten worden gelast en effect moeten sorteren vóór de rechterlijke beslissing in de hoofdzaak; indien zij tenslotte voorlopig zijn, dat wil zeggen niet op de beslissing in de hoofdzaak prejudiciëren en nog geen beslissing inhouden op punten, rechtens of feitelijk, in geding, noch de gevolgen van de later te geven beslissing in de hoofdzaak bij voorbaat ongedaan maken.


In zaak 141/84 R,

H. DE COMPTE, ambtenaar van het Europees Parlement, wonende te Luxemburg, Avenue Guillaume 10, vertegenwoordigd door G. Vogel, advocaat te Luxemburg,

verzoeker,

tegen

EUROPEES PARLEMENT, vertegenwoordigd door zijn secretaris-generaal H. J. Opitz als gemachtigde, bijgestaan door M. Peter, hoofd van de afdeling juridische zaken en administratie, en R. Andersen, advocaat te Brussel, Avenue

1 — Procestaal: Frans.

Montjoie 214, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij het secretariaat-generaal van het Europees Parlement, Plateau du Kirchberg,

verweerder,

betreffende een verzoek om opschorting van de tenuitvoerlegging van het besluit van 24 mei 1984, waarbij de voorzitter van het Europees Parlement verzoeker bij wege van tuchtmaatregel heeft teruggezet van de rang A 3, salaristrap 8, naar de rang A 7, salaristrap 6.

Aangezien de president van het Hof van Justitie verhinderd was, heeft hij de president van de Derde kamer met de behandeling van het onderhavige verzoek in kort geding belast.

## BESCHIKKING

## De feiten

I — De feiten

— Op 14 januari 1983 liet de voorzitter van het Europees Parlement de Compte weten, dat was gebleken van bepaalde feiten die aanleiding konden zijn om tegen hem een tuchtprocedure in te leiden.

— Op 28 januari 1983 werd betrokkene overeenkomstig artikel 87 van het Statuut eerst gehoord door de directeur-generaal Administratie, personeel en financiën van het Europees Parlement.

— Op 13 april 1983 legde de voorzitter van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 87, tweede alinea, van het Statuut aan de voorzitter van de tuchtraad een rapport voor over de grieven tegen de Compte, die als afdelingshoofd de functie van rekenplichtige van het Parlement vervulde.

— De tuchtraad kwam verschillende keren bijeen tussen 2 juni 1983 en 10 februari 1984.

— Op laatstgenoemde datum stelde hij met drie tegen twee stemmen voor, de Compte bij wege van tuchtmaatregel een berisping te geven. De twee leden van de tuchtraad die tegen die maatregel waren gekant, verklaarden zich er voorstander van, de beschuldigde ambtenaar zonder meer vrij van schuld te verklaren.

— Overeenkomstig artikel 7, derde alinea, van bijlage IX bij het Statuut werd de Compte op 8 maart 1984 gehoord door de voorzitter van het Europees Parlement in zijn hoedanigheid van tot aanstelling bevoegd gezag.

— Op 16 maart 1984 besloot de voorzitter van het Europees Parlement, de Compte tuchtrechtelijk te ontslaan zonder vermindering of intrekking van het recht op ouderdomspensioen.

— Op 21 maart 1984 diende de Compte krachtens artikel 90, lid 2, van het Statuut bij de voorzitter van het Parlement een klacht in tegen het besluit tot tuchtrechtelijk ontslag van 16 maart 1984. Deze klacht werd op 11 april 1984 met een tweede klacht aangevuld.

— Op 10 april 1984 verleende het Europees Parlement de Compte met een zeer grote meerderheid décharge voor het (litigieuze) begrotingsjaar 1981.

— Op 24 mei 1984 besloot de voorzitter van het Parlement in antwoord op de bij hem ingediende klacht en aanvullende klacht, het tuchtrechtelijk ontslag om te zetten in een andere sanctie, te weten terugzetting naar de rang A 7, salaristrap 6. Ter motivering van dit besluit werd verwezen naar de gronden waarop de aanvankelijke sanctie — het tuchtrechtelijk ontslag — berustte.

— Op 4 juni 1984 heeft de Compte tegelijkertijd:

  — bij de voorzitter van het Europees Parlement een klacht ingediend, stellende dat de enkele verwijzing naar het aanvankelijke besluit tot tuchtrechtelijk ontslag geen toereikende motivering vormde, nu het Europees Parlement de Compte inmiddels décharge had verleend voor het litigieuze begrotingsjaar en daarmee had erkend, dat zijn beheer als rekenplichtige correct was en geen aanleiding kon geven tot kritiek;

  — bij het Hof beroep ten gronde ingesteld, strekkende tot nietigverklaring van voornoemd besluit tot terugzetting in rang van 24 mei 1984;

  — een beroep in kort geding ingesteld, strekkende tot opschorting van de tenuitvoerlegging van dit besluit tot na de uitspraak van het Hof in de hoofdzaak.

— Artikel 91, lid 4, van het Statuut bepaalt:

„In afwijking van lid 2 kan de betrokkene zich echter, na bij het tot aanstelling bevoegde gezag een klacht als bedoeld in artikel 90, lid 2, te hebben ingediend, onmiddellijk wenden tot het Hof van Justitie, mits bij dit beroep een verzoek wordt gevoegd tot opschorting van de tenuitvoerlegging van het betwiste besluit of tot het nemen van voorlopige maatregelen. In dit geval wordt de procedure ten principale voor het Hof van Justitie opgeschort totdat een uitdrukkelijk of stilzwijgend besluit tot afwijzing van de klacht wordt genomen."

— Bij beschikking van 6 juni 1984 is de procedure ten principale voor het Hof van Justitie geschorst in afwachting van een uitdrukkelijk of stilzwijgend besluit tot afwijzing van de klacht.

## II — Middelen en argumenten van partijen

### *1. De voorwaarde inzake het spoedeisend karakter van het verzoek en het bestaan van ernstige en onherstelbare schade in geval van onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit*

a) Verzoeker heeft de volgende argumenten aangevoerd:

— Het spoedeisende karakter staat vast, aangezien de terugzetting ingaat op 15 juni 1984.

— Tenuitvoerlegging van de aan verzoeker opgelegde tuchtmaatregel zou tot een verlies van BFR 120 000 per maand leiden en de Compte financieel in een uitzichtloze situatie brengen.

— Daartoe heeft verzoeker in bijlage een staat overgelegd van zijn maandelijkse inkomsten en uitgaven vanaf juni 1984, indien opschorting van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit mocht worden geweigerd. Blijkens deze staat zouden — de dagelijkse levensbehoeften nog buiten beschouwing gelaten — de vaste uitgaven ongeveer BFR ... bedragen, zodat, aangezien zijn bezoldiging tot BFR ... zou worden verminderd, een tekort zou ontstaan van ongeveer BFR ... Tevens blijkt dat, wat de vaste uitgaven betreft, de Compte een aanzienlijk gedeelte van zijn inkomsten (BRF ... per maand) besteedt aan de terugbetaling van leningen die hij heeft aangegaan voor de aankoop of het opknappen van verscheidene appartementen en huizen die hij bezit. Volgens verzoeker zou hij bij een abrupte vermindering van zijn salaris niet langer kunnen voldoen aan zijn financiële verplichtingen; hij legt een attest van de Caisse hypothécaire du Luxembourg van 30 mei 1984 over, waarbij hem werd meegedeeld dat indien de vervallen bedragen niet werden betaald, onmiddellijk zou worden overgegaan tot de gedwongen verkoop van zijn onroerend goed.

— Verzoeker heeft voorts aangevoerd, dat de schade onherstelbaar zou zijn indien het bestreden besluit ten uitvoer mocht worden gelegd; de door hem beklede A 3-post zou vacant worden en vóór de uitspraak van het Hof door een andere ambtenaar kunnen worden bezet.

b) Het betoog van het Europees Parlement:

Het Europees Parlement betoogt dat de litigieuze tuchtmaatregel niet van dien aard is, dat hij de ambtenaar onherstelbare schade berokkent. Deze zou immers in actieve dienst blijven en de aan de rang A 7/6 verbonden bezoldiging ontvangen, in de loonschaal een behoorlijk salaris.

— Volgens het Parlement zou aanvaarding van verzoekers stelling impliceren, dat elke ambtenaar te wiens aanzien een tuchtmaatregel met geldelijke gevolgen wordt getroffen, van het Hof van Justitie opschorting van de tenuitvoerlegging van die maatregel kan verkrijgen, zodra toepassing daarvan beperkingen meebrengt voor zijn levenswijze.

— Het Europees Parlement heeft voorts opgemerkt, dat de door verzoeker tot staving van zijn verzoek in kort geding overgelegde staat van maandelijkse inkomsten en uitgaven geen steek houdt om twee redenen:

— In de eerste plaats moet ervan worden uitgegaan, dat het onroerend goed dat betrokkene bezit, op zich genoeg inkomsten oplevert om de daarvoor aangegane leningen — hoofdsom en rente — terug te betalen.

— Een gedeelte van de door verzoeker in zijn staat van inkomsten en uitgaven vermelde lasten heeft betrekking op steun die hij vrijwillig verleent aan zijn dochter en schoonzoon, dat wil zeggen familieleden die niet langer deel uitmaken van zijn gezin.

— Tenslotte heeft het Parlement aangevoerd dat, mocht 's Hofs arrest in de hoofdzaak betrokkene in het gelijk stellen, dat arrest tot gevolg zou hebben dat de Compte weer in zijn vroegere rang wordt geplaatst met nabetaling van zijn salaris over de gehele litigieuze periode.

— Op het tweede argument dat verzoeker heeft aangevoerd ten betoge dat de schade moeilijk te herstellen zou zijn, heeft het Parlement geantwoord dat het tot aanstelling bevoegde gezag, dat in-

staat voor de goede organisatie van de diensten, te allen tijde het recht heeft, zijn personeelsleden tewerk te stellen in elk ambt dat met hun rang overeenstemt, zonder dat de betrokkenen er aanspraak op kunnen maken, ten eeuwigen dage hun oorspronkelijke post te behouden.

2. *Middelen op grond waarvan de gevraagde maatregel voorshands gerechtvaardigd voorkomt*

a) Verzoekers middelen

1. *Middelen ontleend aan formele onwettigheid — onregelmatigheid van de tuchtprocedure*

— Tijdens de voorafgaande hoorzitting, die de aanvangsfase van de tuchtprocedure vormt en door artikel 87 van het Statuut is voorgeschreven, mag het tot aanstelling bevoegde gezag zich niet door een, zelfs daartoe gemachtigde, ambtenaar laten vervangen.

— Het beginsel dat de tuchtprocedure een procedure op tegenspraak is — een algemeen beginsel van het tuchtrecht, dat door artikel 6 van bijlage IX van het Statuut wordt bevestigd — is miskend, nu de documenten die de Compte tijdens de voorafgaande hoorzitting aan de betrokken ambtenaar heeft overhandigd, nooit aan de tuchtraad zijn voorgelegd.

— Het beginsel van de procedure op tegenspraak en de rechten van de verdediging zijn tevens miskend, doordat de tuchtraad buiten zijn aanwezigheid drie getuigen heeft gehoord.

— Voornoemd beginsel is voorts geschonden op grond dat de tuchtraad heeft geweigerd, de door de verdediging voorgestelde getuigen te horen.

— Hetzelfde beginsel is ook geschonden daar de tuchtraad ten onrechte heeft geweigerd, zijn werkzaamheden te schorsen in afwachting van de resultaten van het door de commissie voor begrotingscontrole ingestelde administratieve onderzoek.

— Tenslotte is het besluit van 24 mei 1984, houdende terugzetting naar de rang A 7, onvoldoende met redenen omkleed. Ter motivering van dit besluit wordt enkel verwezen naar de motivering van het eerdere besluit van 16 maart 1984, genomen voordat het Europees Parlement hem décharge verleende en het verslag van de commissie voor begrotingscontrole werd gepubliceerd. Hieruit blijkt, dat het tot aanstelling bevoegde gezag dit belangrijke nieuwe element van de zaak volkomen heeft genegeerd en de Compte, die daarvan het kernpunt van zijn betoog had gemaakt, nooit een met redenen omkleed antwoord heeft gegeven.

2. *Middelen ontleend aan substantiële onwettigheid*

— De regel „non bis in idem", die niet alleen verbiedt voor één fout twee tuchtmaatregelen te treffen, maar ook wegens dezelfde, met elkaar samenhangende feiten twee tuchtprocedures in te leiden, is miskend. De Compte is van oordeel, reeds bij wege van tuchtmaatregel te zijn overgeplaatst in mei 1982.

— De door het Europees Parlement op 10 april 1984 verleende décharge ontneemt aan de tuchtmaatregel elke rechtsgrondslag.

— De zes grieven die ten aanzien van de Compte zijn geformuleerd, berusten op een onjuiste interpretatie van de feiten.

— De tuchtmaatregel is kennelijk onevenredig aan de ernst van de aan de Compte verweten tekortkomingen — al aangenomen dat zij zijn bewezen —, gezien de talrijke verzachtende omstandigheden waarop verzoeker zich kan beroepen, met name de administratieve, materiële en menselijke omstandigheden waaronder de Compte moest werken en die hem niet toelieten, de hem opgedragen verantwoordelijkheden ten volle op zich te nemen.

b) Het Europees Parlement heeft in zijn opmerkingen over het verzoek in kort geding enkel verklaard, dat het op de verschillende middelen zou antwoorden in het kader van de hoofdzaak en voorlopig alleen wenste te preciseren:

— dat het de formele onregelmatigheden waarop verzoeker zich heeft beroepen, betwist;

— dat de aan de rekenplichtige verleende décharge niet de draagwijdte heeft die deze eraan toekent.

III — Mondelinge behandeling

Partijen zijn naar behoren opgeroepen en ter terechtzitting in kort geding van 2 juli 1984 gehoord.

## In rechte

1 Volgens artikel 185 EEG-Verdrag heeft een bij het Hof van Justitie ingesteld beroep geen schorsende werking. Het Hof kan echter, indien het van oordeel is dat de omstandigheden zulks vereisen, opschorting van de uitvoering van het bestreden besluit gelasten. Het kan voorts alle andere noodzakelijke voorlopige maatregelen gelasten.

2 Volgens artikel 83, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet een verzoek strekkende tot opschorting van de tenuitvoerlegging en tot het verkrijgen van voorlopige maatregelen de omstandigheden vermelden waaruit blijkt van het spoedeisende karakter van het verzoek, alsmede de middelen op grond waarvan dergelijke maatregelen aanvankelijk gerechtvaardigd voorkomen.

3 Volgens vaste rechtspraak van het Hof kunnen dergelijke maatregelen door de rechter in kort geding worden toegestaan, indien wordt aangetoond dat toekenning ervan rechtens en feitelijk voorshands gerechtvaardigd is; indien zij dringend geboden zijn in die zin dat zij, om ernstige en onherstelbare schade te voorkomen, moeten worden gelast en effect moeten sorteren vóór de rechterlijke beslissing in de hoofdzaak; indien zij tenslotte voorlopig zijn,

dat wil zeggen niet op de beslissing in de hoofdzaak prejudiciëren en nog geen beslissing inhouden op punten, rechtens of feitelijk, in geding, noch de gevolgen van de later te geven beslissing in de hoofdzaak bij voorbaat ongedaan maken.

De voorwaarde inzake het spoedeisend karakter van het verzoek en het bestaan van ernstige en moeilijk te herstellen schade

4 Gelijk het Hof herhaaldelijk heeft beslist (beschikking van 17. 9. 1974, zaak 62/74 R, Velozzi, Jurispr. 1974, blz. 895, en beschikking van de president van de Eerste kamer van 22. 5. 1980, zaak 33/80 R, Albini, Jurispr. 1980, blz. 1671), kan zuiver geldelijke schade in beginsel niet als onherstelbaar of zelfs moeilijk te herstellen worden beschouwd, voor zover daarvoor later financieel herstel kan worden geboden. Het staat evenwel aan de rechter in kort geding, de bijzondere omstandigheden van ieder afzonderlijk geval te onderzoeken. Daartoe dient hij de elementen te beoordelen aan de hand waarvan kan worden vastgesteld, of de onverwijlde tenuitvoerlegging van het besluit waarop het verzoek om opschorting betrekking heeft, aan de betrokkene onherstelbare schade zou veroorzaken, die ook niet kan worden goedgemaakt indien het besluit zou worden vernietigd, en die ondanks haar voorlopig karakter onevenredig is aan het belang van de betrokken instelling bij tenuitvoerlegging overeenkomstig artikel 185 EEG-Verdrag van haar besluiten, ook al zouden deze in rechte worden betwist (beschikking van 21. 8. 1980, zaak 174/80 R, Reichardt, Jurispr. 1980, blz. 2665).

5 Gelet op de bijzondere omstandigheden van het onderhavige geval, blijkt zowel bij onderzoek van de door partijen geproduceerde stukken, met name de door de Compte tot staving van zijn verzoek in kort geding overgelegde bijlagen, als uit de mondelinge opmerkingen voor de rechter in kort geding, dat de zeer aanzienlijke vermindering van verzoekers inkomsten die het gevolg zou zijn van de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit, hem zou dwingen om onder ongunstige omstandigheden over te gaan tot de verkoop van onroerend goed, hetgeen hem een onherstelbaar vermogensnadeel zou berokkenen. Zelfs indien het Hof hem later in de hoofdzaak in het gelijk mocht stellen, zou hij immers niet meer onder dezelfde omstandigheden over de aldus verloren vermogensbestanddelen kunnen beschikken.

6 Voorts heeft de in casu gevraagde maatregel stellig een spoedeisend karakter. De terugzetting in rang gaat immers in op 15 juni 1984; bovendien zou de aanzienlijke en onmiddellijke vermindering van verzoekers salaris hem volgens zijn onweersproken verklaringen ter terechtzetting dwingen, onverwijld over te gaan tot de verkoop van een appartement, teneinde aan zijn betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

7 Voorts moet erop worden gewezen dat, gelijk het Europees Parlement ter terechtzitting heeft erkend, de doorbetaling gedurende enkele maanden, tot de uitspraak van het Hof, van het aan verzoekers huidige rang A 3 verbonden salaris, in geen enkel opzicht afbreuk doet aan de organisatie van de ambtelijke dienst en geen gevaar van schade inhoudt, aangezien het Parlement de zekerheid heeft dat het eventueel onverschuldigd betaalde bedragen zal kunnen recupereren, mocht het Hof het beroep tot nietigverklaring verwerpen.

8 Mitsdien moet worden aangenomen, dat is voldaan aan de voorwaarde inzake het spoedeisend karakter van het verzoek en het bestaan van ernstige en moeilijk te herstellen schade die voor verzoeker uit de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit zou voortvloeien.

Middelen op grond waarvan opschorting van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit aanvankelijk gerechtvaardigd voorkomt

9 Vooraf moet worden gepreciseerd dat het Parlement heeft gemeend, in het stadium van de procedure in kort geding niet te moeten antwoorden op de middelen waarop verzoeker zijn beroep tot nietigverklaring baseert. Het is de rechter in kort geding derhalve onmogelijk, zich bij de huidige stand van het onderzoek een nauwkeurig oordeel te vormen over het bestaan, de juistheid en de kwalificatie van de feiten in geding.

10 Dit stilzwijgen van het Europees Parlement mag niet worden opgevat als zou het daarmee zijn instemming met de door verzoeker aangevoerde middelen hebben willen betuigen; evenmin echter mag daardoor aan verzoeker het recht op een zorgvuldig en nauwgezet onderzoek van zijn verzoek om opschorting worden ontnomen.

11 In die omstandigheden dient de rechter in kort geding zich ertoe te beperken, verschillende feitelijke omstandigheden in het licht te stellen waaruit blijkt, dat het voor hem gevoerde debat serieus moet worden opgevat en verzoekers zienswijze door solide argumenten wordt gestaafd. Deze omstandigheden zijn de volgende:

1. het feit dat de tuchtraad zich na grondig onderzoek voor een zeer milde sanctie heeft uitgesproken, terwijl de uiteindelijk getroffen tuchtmaatregel ontegenzeglijk hard is;

2. de omstandigheid dat het Europees Parlement de Compte op 10 april 1984 met een zeer grote meerderheid décharge heeft verleend voor het litigieuze boekjaar, op grond van een verslag van zijn commissie voor begrotingscontrole. De procedure van décharge strekt tot beoordeling van de regelmatigheid en de juistheid van de rekeningen, en is derhalve te onderscheiden van de tuchtprocedure, die dient om de verantwoordelijkheid van de rekenplichtige te beoordelen. Dit neemt echter niet weg, dat de commissie voor begrotingscontrole van het Parlement bij haar nauwgezet onderzoek van het door de Compte gevoerde beheer, ter zake van de te zijnen aanzien geformuleerde grieven tot heel andere conclusies over de verantwoordelijkheid van betrokkene is gekomen dan het tot aanstelling bevoegde gezag.

3. Tenslotte de omstandigheid, dat het tot aanstelling bevoegde gezag blijk heeft gegeven van grote onzekerheid omtrent de zwaarte van de aan verzoeker op te leggen sanctie. Na op 16 maart 1984 tot tuchtrechtelijk ontslag te hebben besloten, zette zij die maatregel op 24 mei 1984 om in terugzetting naar de rang A 7. Deze onzekerheid is storend, in zoverre het tot aanstelling bevoegde gezag geen verklaring heeft gegeven van de beweegredenen voor deze ommekeer. De enige motivering van de sanctie van 24 mei, waarop het onderhavige verzoek om opschorting van de tenuitvoerlegging betrekking heeft, bestaat immers in een verwijzing naar de motivering van het aanvankelijke besluit tot tuchtrechtelijk ontslag, geformuleerd vóór de verlening van décharge door het Europees Parlement en vóór de publikatie van het verslag van de commissie voor begrotingscontrole.

12 Voormelde omstandigheden laten uiteraard nog geen oordeel over de wettigheid of onwettigheid van de bestreden tuchtmaatregel toe. Nu het Parlement in de procedure in kort geding niet heeft geantwoord op de middelen

waarop verzoeker zijn beroep tot nietigverklaring baseert, maken zij evenwel aannemelijk, dat deze laatste tenminste één middel heeft aangevoerd op grond waarvan de gevraagde maatregel aanvankelijk gerechtvaardigd voorkomt in de zin van artikel 83, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering.

13 Mitsdien moet het verzoek om opschorting van de tenuitvoerlegging worden toegewezen.

De kosten

14 De beslissing omtrent de kosten moet voorlopig worden aangehouden.

DE PRESIDENT VAN DE DERDE KAMER, waarnemend voor de president van het Hof,

uitspraak doende bij voorraad,

beschikt:

1. **De tenuitvoerlegging van het besluit van 24 mei 1984, waarbij de Compte is teruggezet naar de rang A 7, salaristrap 6, wordt opgeschort tot de uitspraak van 's Hofs arrest.**

2. **De beslissing omtrent de kosten wordt aangehouden.**

Luxemburg, 3 juli 1984

Voor de griffier

J. A. Pompe

adjunct-griffier

De president van de Derde kamer

Y. Galmot